

Ο Κ. Σημίτης είχε συγκροτήσει από πολύ νωρίς ένα ικανό επιτελείο και είχε δημιουργήσει έναν πυρήνα βουλευτών και στελεχών που δραστηριοποιήθηκαν σε όλες τις κρίσιμες φάσεις της μάχης για τη διαδοχή.

Οι άνθρωποι-κλειδιά στο επιτελείο Σημίτη

Για κάθε χώρο (κομματικό, κοινοβουλευτικό κ.ά.) ο Κ. Σημίτης είχε και μία ομάδα στελεχών, με τα οποία συνεργαζόταν σχεδόν καθημερινά. Ο πιο στενός κύκλος συνεργατών αποτελούνταν από τους Νίκο Θέμελη, Θεόδωρο Τσουκάτο, Τάσο Μαντέλη και Γιώργο Πανταγιά.

Ο κύκλος των βουλευτών με τους οποίους είχε καθημερινή επικοινωνία ήταν στην αρχή μικρός. Αποτελούνταν κυρίως από τους Γιώργο Πασχαλίδη, Γιώργο Δρυ, Θεόδωρο Κοτσώνη, Αλέκο Μπαλτά, Φραγκλίνο Παπαδέλη. Κοντά σε αυτούς και οι Θεόδωρος Κολιοπάνος, Σταύρος Σουμάκης, Γιάννης Ζαφειρόπουλος, Λάμπρος Παπαδήμας, Χρήστος Πάχτας, Λουκάς Αποστολίδης, Θανάσης Μάτης.

Εξωκοινοβουλευτικά στελέχη που συμμετείχαν στο στενό κύκλο ήταν ο Χρήστος Βερελής, ο Αντώνης Αγγελίδης, ο Νίκος Γκαργκάνας και ο Δημήτρης Παπούλιας. Στο κόμμα, εκτός των Θεόδωρου Τσουκάτου και Τάσου Μαντέλη, δρα-

στηριοποιούνταν ο Ροβέρτος Σπυρόπουλος και ο Δημήτρης Θάνος.

Ομάδα κρούσης υπήρχε και στο συνδικαλιστικό χώρο, όπου πρωτοστατούσαν ο Λάμπρος Κανελλόπουλος, ο Χρήστος Πρωτόπαπας, ο Χρήστος Πολυζωγόπουλος και αργότερα ο Γιάννης Κουτσούκος. Στη Νεολαία ΠΑΣΟΚ κινούνταν ο Γιώργος Σακελλίων και ο Γιάννης Παπαδημητρίου.

Από νωρίς φρόντισε επίσης να έχει στενή επαφή με τους «λοχαγούς», οι οποίοι είχαν μαζί του «πολιτική και ιδεολογική συγγένεια». Ήδη δικοί του άνθρωποι πρωτοστατούσαν στις εσωκομματικές ζυμώσεις λίγους μήνες μετά το Συνέδριο του '94. Το καλοκαίρι εκείνης της χρονιάς εκδηλώθηκαν οι πρώτες σοβαρές κινήσεις για να συγκροτηθεί ένα «ρεύμα σκέψης», το οποίο αποτέλεσε προπομπή της ομάδας των «4». Σε ταβέρνα στο Κουκάκι συγκεντρώθηκαν για δείπνο δέκα βουλευτές, οι Γιώργος Πασχαλίδης, Δημήτρης Ρέππας, Γιάννης Ζαφειρόπουλος, Χάρης Καστανίδης, Γιώργος Δρυς, Θε-

όδωρος Κοτσώνης, Σταύρος Σουμάκης, Φραγκλίνος Παπαδέλης, Αλέκος Μπαλτάς και Θεόδωρος Κολιοπάνος. Επρόκειτο στην ουσία για το πρώτο από τα πολλά «μυστικά δείπνα» που καθόρισαν εν πολλοίς την περαιτέρω πορεία του ΠΑΣΟΚ τα επόμενα δύο χρόνια.

Καθένα από τα μέλη του επιτελείου του Κ. Σημίτη είχε εκείνη την εποχή και το δικό του ρόλο. Ο κ. Θέμελης ήταν υπεύθυνος χάραξης της στρατηγικής. Ο Θ. Τσουκάτος ήταν ο άνθρωπος στο κόμμα. Ο Γιώργος Πασχαλίδης ανέλαβε να εκφράζει τη γραμμή προς τα μέσα ενημέρωσης με δηλώσεις που συζητήθηκαν. Ο Γιώργος Πανταγιάς ήταν υπεύθυνος Τύπου. Ο Αλέκος Μπαλτάς κρατούσε τη «χαρτογράφηση» της Κοινοβουλευτικής Ομάδας. Τις θέσεις για την υγεία επεξεργάζονταν οι Παπαδέλης και Σουμάκης, για την οικονομία ο Γ. Δρυς, ενώ τα συνδικαλιστικά οι Κανελλόπουλος και Σπυρόπουλος. Μαντέλης, Βερελής και Παπούλιας ήταν οι εξ απορρήτων του κ. Σημίτη.

Μια στιγμή καθοριστική. Η Βάσω δίνει το χαρτάκι στον Ανδρέα, όμως ο Σημίτης είναι αυτός που θα γίνει πρώτος μεταξύ ίσων στην ομάδα των «4».

τή ήταν επίσης η εμφάνισή του στην Κύπρο μαζί με τον Ευ. Γιαννόπουλο στην επέτειο της εισβολής, όπου ξεδίπλωσε προσωπικό στρατηγικό σχέδιο με προτάσεις για την οικονομία, κάνοντας λόγο μάλιστα για την ανάγκη της εξέλιξης του Ενιαίου Αμυντικού Δόγματος σε Ενιαίο Οικονομικό Δόγμα.

Η διαφαινόμενη ανοδική πορεία του Κ. Σημίτη προκάλεσε την αντίδραση της τότε κομματικής εξουσίας. Στενοί συνεργάτες του απέδιδαν τις επιθέσεις διά του Τύπου στο πρόσωπό του (του καταλόγιζαν αδιαφορία και ανεπάρκεια για το υπουργείο Βιομηχανίας) στο περιβάλλον της Εκκλησίας.

Εκεί αποδίδουν και την κόντρα με τον κοινοτικό επίτροπο Χρ. Πα-

πουτσή, ο οποίος είχε αφήσει αιχμές για τους ρυθμούς απορρόφησης κοινοτικών κονδυλίων από το υπουργείο Βιομηχανίας. Αμέσως μετά, τον Αύγουστο του '95, ξέσπασε η υπόθεση των Ναυπηγείων Σκαρμαγκά, που οδήγησε στην παραίτηση του κ. Σημίτη. Ο σημερινός πρωθυπουργός έχει εμπιστευτεί σε συνεργάτες του ότι δεχόταν εντονότερες πιέσεις να δώσει τα ναυπηγεία στον επιχειρηματία Περατικό. Ανέφερε μάλιστα ένα χαρακτηριστικό περιστατικό: στις αρχές Ιανουαρίου του '95 επέστρεφε από το Λονδίνο και συνταξιδιώτης ήταν ο κ. Περατικός, ο οποίος άρχισε να του ζητά σε έντονο ύφος εξηγήσεις επειδή -κατά τη γνώμη του- κωλυσιεργούσε να του ανάθεσει τα ναυπηγεία.

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ

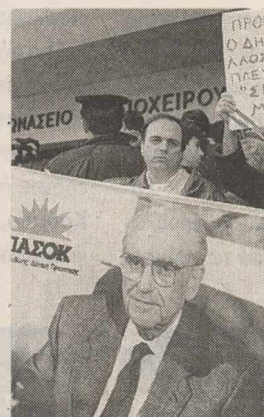
66

Ο Σημίτης πρέπει να αναλάβει τις ιστορικές του ευθύνες για να ανοίξει το δρόμο στις εξελίξεις.

99

Η «προφητεία» του Πασχαλίδη

Η κρίσιμη στιγμή κατά την οποία έγειρε η πλάστιγγα υπέρ του Κ. Σημίτη για την αρχηγία της ομάδας των «4» ήταν ίσως η συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής τον Οκτώβριο του 1995, η τελευταία υπό τον Α. Παπανδρέου. Τότε η Βάσω Παπανδρέου έκανε την περίφημη κίνηση να παραδώσει σημείωμα στον ιδρυτή διαρκούς της ομιλίας του. Μία κίνηση που προκάλεσε την εμφανή δυσφορία του Α. Παπανδρέου, «πάγωσε» την αίθουσα και ουσιαστικά έφερε τη σημερινή υπουργό σε πρώτο πλάνο. Αμέσως μετά τη συνεδρίαση όμως ο Γιώργος Πασχαλίδης έβαλε και πάλι τα πράγματα στη θέση τους με την εξής δήλωση: «Τέσσερα είναι τα πρόσωπα του δράματος: ο Α. Παπανδρέου, που πρέπει να καταθέσει τη σοφία του, η Δήμητρα, που δεν πρέπει να φοβάται το ΠΑΣΟΚ, η Βάσω Παπανδρέου, που δεν πρέπει να βιάζεται, και ο Κ. Σημίτης, που πρέπει να αναλάβει τις ιστορικές του ευθύνες για να ανοίξει το δρόμο στις εξελίξεις».

66

Οι «4» είχαν από την πρώτη στιγμή καταστρωμένο σχέδιο και πολιτικό «μανιφέστο».

99

Καταλύτης το Ωνάσειο

Η εισαγωγή του Α. Παπανδρέου στο Ωνάσειο έθεσε την ομάδα των «4» σε κατάσταση συναγερμού. Την 20ή Νοεμβρίου, την ώρα που ο ιδρυτής μεταφερόταν στην Εντατική, οι Κ. Σημίτης, Β. Παπανδρέου, Θ. Πάγκαλος και Π. Αυγερινός συνεδρίαζαν στον 5ο όροφο της οδού Ακαδημίας 35 και επεξεργάζονταν το κείμενο ενός ιδεολογικού σχεδίου-«μανιφέστου». Την είδηση μετέφερε ο Ν. Θέμελης. Αμέσως αποφασίστηκε να μεταβεί η Βάσω στο Ωνάσειο. Τα επεισόδια εις βάρος της από οπαδούς του ΠΑΣΟΚ οδήγησαν στην απόφαση ότι ο Κ. Σημίτης έπρεπε να μπει στο Ωνάσειο από την πίσω πόρτα, όπως και έγινε. Η ομάδα των «4» θεωρούσε από την αρχή ότι το Ωνάσειο δεν μπορούσε παρά να αποτελεί το πολιτικό «τέλος» του Α. Παπανδρέου. Γι' αυτό και κατάφεραν να καταστρώσουν το αποτελεσματικότερο σχέδιο έναντι των υπόλοιπων ομάδων, που ήταν εγκλωβισμένες σε μη ρεαλιστικές προσδοκίες και συναισθηματικές συμπεριφορές.